TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP.HCM
KHOA KINH DOANH QUỐC TẾ - MARKETING

HƯỚNG DẪN CÁCH TRÍCH DẪN CHUẨN APA VÀ LẬP DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO TRONG CÁC KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP, LUẬN VĂN VÀ CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC

Năm 2020

GIỚI THIỆU VỀ CHUẨN VIẾT APA:

Hiệp hội Tâm lý học Mỹ là một tổ chức chuyên nghiệp đại diện cho các nhà tâm lý học tại Hoa Kỳ. Chuẩn APA là một tập hợp các quy tắc được tạo ra nhằm giúp cho việc viết và trích dẫn nguồn viết, một định dạng giúp ngăn chặn hiện tượng đạo văn và để tác giả chính biết về thông tin được sử dụng. Nó cũng dùng để cung cấp định dạng trích dẫn được chuẩn hoá và súc tích cho các bài viết (ví dụ: bài luận, bài nghiên cứu, bài phê bình...) và chuẩn này được sử dụng cho TẤT CẢ các môn học của trường Đại học Kinh Tế TP.HCM.

Trong các trường học, đạo văn là một vấn đề rất được chú ý tới. Đạo văn là lấy bài của người khác và biến nó thành bài của mình. Đạo văn thường có hai hình thức: có chủ ý và không chủ ý. Đạo văn có chủ ý/có tính toán bao gồm việc sao chép trực tiếp, tóm tắt hoặc trích lược một nguồn viết mà không nêu danh tính tác giả hoặc không bỏ vào trong ngoặc kép. Loại đạo văn này cũng bao gồm cả việc sao chép một bài viết đã mua, do một học viên khác viết ra, hoặc sao chép từ một nguồn khác. Đạo văn không chủ ý là khi người viết sử dụng suy nghĩ hoặc ý kiến của tác giả mà không nhận ra rằng mình phải cung cấp danh tính tác giả. Điều này bao gồm làm việc theo nhóm và nộp cùng câu trả lời với các học viên khác, quên đặt dấu ngoặc kép khi trích dẫn trực tiếp, bỏ sót một trích dẫn cho một phần tóm tắt hoặc trích lược và bỏ sót một trích dẫn ý kiến của người viết khác. Đạo văn không chủ ý cũng bao gồm cả việc nộp bài tập đã nộp trước đây cho môn học khác. Đáng tiếc là cả hai loại đạo văn trên đều sẽ bị chấm điểm trượt, bị nhà trường treo môn hoặc thậm chí buộc thôi học.

Học viên có thể tránh được việc đạo văn bằng một số cách. Cơ bản, có lẽ là đơn giản nhất, cách tránh được hiện tượng đạo văn là trích dẫn bất cứ ý kiến nào không phải của mình. Việc trích dẫn giúp cho người đọc xác định được nguồn tham khảo trong một bài viết. Các trích dẫn không nên chỉ được sử dụng cho các đoạn trích trực tiếp mà còn trong tình huống trích lược hoặc tóm tắt từ tác giả khác. Trích lược một tài liệu nguồn là cách tốt để tránh việc sao chép trực tiếp từ một nguồn tham khảo bên ngoài và có lẽ đang bị chỉ trích.

Dưới đây là hướng dẫn tóm lược về phương pháp trích dẫn theo chuẩn APA được áp dụng trong trình bày khoá luận tốt nghiệp, luận văn và bài báo cáo nghiên cứu khoa học.

I. HƯỚNG DẪN CHUNG

Khi viết một bài theo định dạng APA, có hai cách trích dẫn nguồn thông tin: **trích dẫn ngay trong bài viết (in-text citation)** và **trích dẫn trong danh mục tài liệu tham khảo (TLTK) (referencing)** ở cuối bài.

Trích dẫn trong bài được dùng khi học viên muốn trích nguyên văn một nhóm từ, một đoạn thông tin cụ thể hoặc một câu từ nguồn bên ngoài; hoặc thể hiện lại phát biểu của một tác giả/nguồn bên ngoài bằng từ ngữ của mình.

Trích dẫn trong danh mục TLTK nhằm giúp thống kê đầy đủ thông tin về toàn bộ các nguồn tham khảo bên ngoài (ví dụ: sách giáo khoa, internet, tạp chí...). Để đáp ứng yêu cầu về APA, học viên phải trích dẫn ĐẦY ĐỦ cả hai cách thức, tuân thủ theo mọi hướng dẫn trong tài liệu này.

II. CÁCH THỨC TRÍCH DẪN TÀI LIỆU TRONG BÀI VIẾT (in-text citation)

Sử dụng trích dẫn trực tiếp trong bài làm là cách tuyệt vời khi dùng những bằng chứng cụ thể để hỗ trợ cho ý tưởng của bản thân, làm cho các luận cứ trở nên thuyết phục hơn. Đồng thời, các trích dẫn còn hỗ trợ cho chủ đề hay đề tài của bạn. Tuy nhiên, nếu muốn có một bài luận chuyên nghiệp, bạn cần biết cách thêm trích dẫn đúng cách theo chuẩn APA. Nếu bạn sử dụng trích dẫn nhưng không ghi nguồn thì có thể bị coi là đạo văn. Ngoài ra, khi thêm trích dẫn vào bài luận, bạn phải cung cấp trang bạn đã tham khảo ở phần cuối bài luận.

Các lưu ý cơ bản khi thực hiện trích dẫn trong bài:

- APA sử dụng phương pháp trích dẫn theo định dạng: tác giả - năm.
- Nên sử dụng trích dẫn ngay tại bài viết khi dùng một nhóm từ, một đoạn thông tin cụ thể, một ý kiến hoặc một giả thuyết từ nguồn bên ngoài.
- Yêu cầu trích dẫn ngay tại bài viết khi đưa thông tin của tác giả vào ngôn từ của riêng bạn (trích lược).
- Việc trích dẫn giúp ngăn chặn hiện tượng đạo văn và cho tác giả chính biết về thông tin được sử dụng.
- Mọi trích dẫn trong bài viết phải được liệt kê trong trang tài liệu tham khảo; cũng như vậy, mọi trích dẫn trong trang tài liệu tham khảo phải xuất hiện trong bài viết.
- Cách đặt chuẩn cho dấu chấm là ở cuối câu sau ngoặc đơn cuối cùng của phần trích dẫn trong văn bản. Có một ngoại lệ là đối với đoạn trích dẫn trực tiếp trên 40 chữ, dấu chấm câu được đặt trước phần trích.

Ví dụ minh hoạ phổ biến về trích dẫn trong bài:

Thông tin trích lược từ một tác giả	Theo kết quả nghiên cứu của Hair (1998), phương thức … "Phương thức này được xem là mang những đặc điểm…" (Hair, 1998, tr.45). Kết quả này đồng nhất với kết luận từ nghiên cứu của Nguyễn Đình Thọ (2003) cho rằng "khái niệm… là…" (tr.213). Khái niệm này có thể hiểu là… (Nguyễn Đình Thọ, 2003).
Thông tin trích lược từ 2 tác giả	Quan niệm này có thể hiểu là… (Stemmer & Tisdale, 2008). Stemmer và Tisdale (2008) từng đề cập rằng… Trong khi đó, kết quả nghiên cứu của Lê Thị Nguyệt Nga và Phan Doãn Đăng (2017) ở hồ Tuyền Lâm đã ghi nhận được…
Thông tin trích lược từ 3 tác giả trở lên	Với 3 tác giả: Một số nghiên cứu gần đây đã cho thấy chất lượng nước ở hồ Tuyền Lâm đang có dấu hiệu bị suy giảm (Brown, Collins, & Makel, 2001).

	Với từ 4 tác giả trở lên (sử dụng họ của tác giả đầu tiên và thêm 'et al' hoặc 'và cộng sự' cho mỗi lần trích: *Tiếng Anh*: Once decided....can be taught (Brown et al., 2001). *Tiếng Việt*: Clarkson và cộng sự (2013) cho rằng phương thức này được xem là mang những đặc điểm…
Thông tin trích lược không liệt kê tác giả	According to Stemmer's work (as cited in Pratt, 2008), it can be found... ** Thêm số trang vào cuối cùng nếu bài của Stemmer là trích dẫn trực tiếp.
Thông tin từ văn bản nhà nước	… Bên cạnh đó, hồ còn kết hợp phát điện trên kênh chính Quảng Hiệp với công suất lắp máy là 500 kW (UBND tỉnh Lâm Đồng, 2015).
Thông tin từ trang web (Internet)	Khi nguồn web có thông tin thời gian bài viết: This is also true of Vietnam where consumers aim to present an image of high social class … (Breininge, 12/2015). Ngân hàng thế giới (2018) đánh giá chỉ số năng lực Logistic của Việt Nam… Khi nguồn web không có thông tin thời gian bài viết: Thông tin từ trang web của UEH (n.d) cho thấy …

III. CÁCH THỨC TRÍCH DẪN TÀI LIỆU TRONG DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO (referencing)

Danh mục tài liệu tham khảo là một trong những phần quan trọng nhất vì nó cho phép người đọc truy cập nguồn được trích dẫn trong bài, cho phép học viên nêu được danh tính tác giả ở những chỗ cần nêu cũng như liệt kê toàn bộ tài liệu tham khảo mà tác giả sử dụng để nghiên cứu và đóng góp cho bài viết. Vì lý do này, danh mục tham khảo nên bao gồm những thông tin chính xác cũng như chấm câu, in nghiêng và viết hoa thích hợp.

Nguồn	Bao gồm những gì	Ví dụ tham khảo
Sách	(Các) tác giả, ngày tháng xuất bản, tựa sách, thành phố và tiểu bang phát hành, và nhà xuất bản	Norman, D. J. (2002). *The cat in the hat: Psychological process of younglings* (2nd ed.). New York, NY: Grumble & Grumble. Duenwald, M., Ronald, R. P., & Smith, J. W. (2004). *Addiction and environmental change*. Boston, MA: Pearson Education. Đinh Bá Hùng Anh. (2018). *Quản trị chuỗi cung ứng*. Việt Nam: NXB Kinh tế Tp. HCM.

Tạp chí chuyên ngành trực tuyến từ một cơ sở dữ liệu	(Các) tác giả, ngày tháng xuất bản, tiêu đề bài báo, tên tạp chí, số tập (số phát hành), số trang và số DOI hoặc thông tin truy cập	Smith, J. E. (2003). *Addiction and environmental change.* Journal of Personality and Social Psychology, 66(3), 47-68. Retrieved 15/4/2019 from: Business Source Complete database. Geller, F., & Frank, P. T. (2005). *North land icebergs.* Science Weekly, 5(8), 55-70. doi: 10.1123/j.2354-6970.2005.29384.x
Tạp chí chuyên ngành	(Các) tác giả, ngày tháng phát hành, tiêu đề bài báo, tiêu đề tạp chí, số tập (số phát hành) và số trang.	Stanton, G. C. (2008). *Education in the minds of millions.* Education Quarterly, 5(13), 567-580. Phạm Thế Anh. (2013). *Ứng dụng số WQI đánh giá hiện trạng chất lượng môi trường nước mặt thành phố Đà Lạt.* Bản tin khoa học giáo dục, Trường Đại học Yersin Đà Lạt, 13-18.
Trang Web (nguồn Internet)	(Các) tác giả, ngày tháng phát hành, tiêu đề trang, và thông tin truy cập (bao gồm địa chỉ URL trực tiếp)	Breininge, J. C. (2015). *Appetite for luxury in Vietnam: A lucrative market for high-end products.* Vietnam Briefing. Retrieved April 16, 2016 from: https://www.vietnam-briefing.com/news/appetite-luxury-vietnam-lucrative-market-highend-products.html/ ***Nếu trang web không ghi rõ tên tác giả bài viết, bạn phải dùng tên page/tên tổ chức tạo ra trang web đó:* Ngân hàng thế giới. (2018). *Báo cáo Chỉ số năng lực Logistics 2018.* Truy cập ngày 16/09/2020 tại: http://www.worldbank.lpi.com/ University of Amsterdam. (n.d.). *About the UvA.* Retrieved November 20, 2019, from https://www.uva.nl/en/about-the-uva/about-the-university/about-the-university.html
Các tài liệu PowerPoint	(Các) tác giả, ngày tháng phát hành, tiêu đề của tài liệu trình bày, định dạng của tài liệu và và thông tin truy cập	Sprott, J. C. (2000). *Is global warming for real?* [PowerPoint slides]. Retrieved from http://sprott.physics.wisc.edu/lectures.ppt ***Nếu không có tác giả, trước hết hãy liệt kê tiêu đề tài liệu.* *How to succeed in business* [PowerPoint slides]. (n.d.). Retrieved from http://online.columbiasouthern.edu/webapps.jsp
Báo	(Các) tác giả, ngày phát hành chính xác, tiêu đề	Schwartz, J. (1993, September 30). *Obesity affects economic social status.* The Washington Post, pp. A1, A4.

	của bài báo, tiêu đề của báo và số trang	
Văn bản nhà nước	Đơn vị nhà nước ban hành, thời gian, tiêu đề, số trang.	Ủy ban nhân dân tỉnh Lâm Đồng – Sở Tài Nguyên Môi trường. (2015). *Báo cáo hiện trạng môi trường tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2011-2015*, tr. 512.

IV. CÁC CÔNG CỤ HỖ TRỢ

Sinh viên có thể tham khảo các công cụ sau trong hỗ trợ trích dẫn đúng cách:

1. Công cụ *References* của Microsoft Word
2. Công cụ https://www.citethisforme.com/apa/source-type
3. https://apastyle.apa.org/